■ روزنامه فرهنگی، اجتماعی صبح ایران ■ صاحب‌امتیاز: سازمان صداوسیمای جمهوری اسلامی ایران ■ مدیر مسؤول: سید علیرضا شریفی ■ نخستین موسسه فرهنگی مطبوعاتی کشور دارای گواهینامه بین‌المللی ISO9001:2008

جام جم

■ شاپا: ISSN۱۷۳۵-۳۶۳۷
■ پایگاه اطلاع‌رسانی: www.jamejamdaily.ir
■ پست الکترونیکی: info@jamejamdaily.ir

■ تهران، بلوار میرداماد، جنب مسجد الغدیر، شماره ۱۲۹
■ تلفن: ۲۳۰۰۴۰۰۰ - ۰۲۱ ■ دورنگار تحریریه: ۲۲۲۲۶۲۵۲
■ سازمان شهرستان‌ها: ۴۵۸۹۷ ■ کد پستی: ۱۹۱۱۶۱۸۴۱۳
■ امور مشترکین: ۴۴۴۰۲۹۳۰ ■ سازمان آگهی‌ها: ۲۳۰۰۴۰۳۲
■ پیامک: ۳۰۰۰۱۱۲۴۰ ■ روابط عمومی: ۲۲۲۶۲۱۴۲
■ چاپ: به‌صورت همزمان در تهران و شهرستان‌ها (چاپخانه‌های روزنامه جام‌جم)

یکشنبه ۲۹ اردیبهشت ۱۳۹۸ | ۱۳ رمضان ۱۴۴۰ | ۲۰ صفحه | سال بیستم - شماره ۵۳۸۷ | استان تهران و البرز ۱۰۰۰ تومان - دیگر استان‌ها ۵۰۰ تومان | Sunday - 2019 May 19

حدیث روز: بحارالانوار

پیامبر اسلام(ص): روزه‌دار، مادامی که غیبت مسلمانی را نکرده باشد همواره در عبادت است، گرچه در رختخواب خود باشد.

پلک احساس: حافظ

ای غایب از نظر به خدا می‌سپارمت
جانم بسوختی و به دل دوست دارمت

دعای روز سیزدهم ماه مبارک رمضان

أَللّٰهُمَّ طَهِّرْنی فیهِ مِنَ الدَّنَسِ وَالْأَقْذارِ، وَ صَبِّرْنی فیهِ عَلی کائِناتِ الْأَقْدارِ، وَ وَفِّقْنی فیهِ لِلتُّقی وَ صُحْبَةِ الْأَبْرارِ بِعَوْنِكَ یا قُرَّةَ عَیْنِ الْمَساکینِ.

خداوندا مرا از ناپاکی و پلیدی پاك فرما و در این روز، بر مقداراتی که شدنی است، صبرم عطا کن و مرا در این روز، به پرهیزگاری و همنشینی با نیکان توفیق ده، به حق مدد و یاری‌ات ای روشنی چشم بینوایان.

اوقات شرعی:

اذان ظهر: ۱۳/۰۱ | غروب آفتاب: ۲۰/۰۵
اذان مغرب: ۲۰/۲۶ | نیمه‌شب شرعی: ۰۰/۱۱
اذان صبح (فردا): ۴/۱۶ | طلوع خورشید(فردا): ۵/۵۶

پیش‌بینی آب و هوا دوشنبه

تهران	اهواز	بوشهر	زاهدان	زنجان	مشهد	قزوین	گرگان
۳۰ / ۲۰	۴۱ / ۲۵	۳۴ / ۲۶	۳۰ / ۱۹	۲۵ / ۹	۳۳ / ۸	۳۰ / ۱۲	۳۲ / ۱۹

امروز در تاریخ:

- افتتاح سد بزرگ سفیدرود در گیلان (۱۳۴۱ ش)
- پایه‌گذاری جایزه ادبی پولیتزر در ایالات متحده آمریکا (۱۹۱۷م)

شماره تلفن‌های ژاپن ته کشید

احتمال دارد تا سال ۲۰۲۲ میلادی شماره تلفن‌های ۱۱ رقمی در ژاپن تمام شود. در همین راستا این کشور تصمیم دارد ده میلیارد شماره تلفن ۱۴ رقمی تا ۲۰۲۱ میلادی عرضه کند.

به گزارش خبرگزاری مهر، گسترش سریع استفاده از دستگاه‌های اینترنت اشیا که نیازمند شماره تلفن‌های مخصوص خود است، سبب شده تا ذخایر شماره تلفن‌های ۱۱ رقمی در این کشور تمام شود.

این درحالی است که ژاپن در ۲۰۲۰ میلادی شبکه اینترنت موبایل 5G را عرضه می‌کند. به این ترتیب شماره تلفن‌های بیشتری استفاده خواهد شد.

در همین راستا سه اپراتور مخابراتی ژاپن پیشنهاد وزیر مخابرات ژاپن برای عرضه شماره تلفن‌های ۱۴ رقمی را قبول کرده‌اند. در حال حاضر شماره تلفن‌های ۱۱ رقمی ژاپن با پیش شماره‌های ۰۸۰، ۰۹۰ و ۰۷۰ برای موبایل استفاده می‌شود.

در سال ۲۰۱۷ میلادی این کشور ۸۰ میلیون شماره تلفن ۱۱ رقمی با پیش شماره ۰۲۰ برای دستگاه‌های مجهز به اینترنت اشیا عرضه کرد که تاکنون نیمی از آنها مورد استفاده قرار گرفته است.

البته ژاپن تنها کشوری نیست که در آینده با مشکل تمام شدن شماره تلفن برای دستگاه‌های مختلف روبه‌رو می‌شود. سال گذشته تعداد دستگاه‌های مجهز به اینترنت اشیا در جهان از تعداد موبایل‌ها فراتر رفت. پیش‌بینی می‌شود تا ۲۰۲۰ میلادی در سراسر جهان ۵۰ میلیارد دستگاه به اینترنت متصل شود.

بازوبندی برای کنترل گرما و سرما

محققان دانشگاه کالیفرنیا سن‌دیه‌گو یک بازوبند حاوی وصله‌ای مخصوص ابداع کرده‌اند که دمای پوست بدن را تغییر می‌دهد و برای افرادی مناسب است که به طور مداوم احساس سرما یا گرما می‌کنند.

به گزارش مهر، محققان بازوبندی ابداع کرده‌اند که به عنوان ترموستات شخصی کار می‌کند و سبب می‌شود افرادی که به طور مداوم احساس سرما یا گرما می‌کنند راحت‌تر دمای بدنشان را تنظیم کنند. وصله موجود در این بازوبند بیش از هشت ساعت کار می‌کند و می‌تواند دمای پوست فرد را تا ده درجه سانتیگراد بالا یا پایین ببرد.

در این بازوبند از آلیاژهای ترموالکتریك استفاده شده که با استفاده از الکتریسیته تمایز دمایی ایجاد می‌کند. آلیاژهای مذکور بین ورقه‌هایی کشسان با قابلیت رسانایی گرما قرار می‌گیرد و در نهایت به یك پك باتری کوچك متصل می‌شود.

این نوع دستگاه‌ها می‌تواند برای افراد در هر زمان و مکانی دمای مناسب را فراهم کند.

همچنین اگر فرد هنگام استفاده از طیف وسیع‌تر دمایی با بازوبند احساس بهتری داشته باشد، دیگر نیازی نیست دمای محیط را در زمستان یا تابستان تغییر دهد. وصله موجود در بازوبند یك صفحه با قطر پنج سانتی‌متر از جنس انعطاف‌پذیر و سبك است. دانشمندان تخمین می‌زنند حدود صد نمونه از این وصله‌ها برای تنظیم دمای نقاط مختلف مانند گردن لازم است.

این دستگاه در یك روز گرم حدود ۲۶ وات برق استفاده می‌کند که کمتر از نصف برق مورد نیاز برای روشن شدن لپ‌تاپ است. اما هزینه تولید آن صدها پوند است.

گفت‌وگو با عباس سلیمی، قاری قرآن و معاون فرهنگی حرم عبدالعظیم که اذانش هر روز از رادیو و تلویزیون پخش می‌شود

همه خیر و شرّ ما به «لقمه حلال» بر می‌گردد

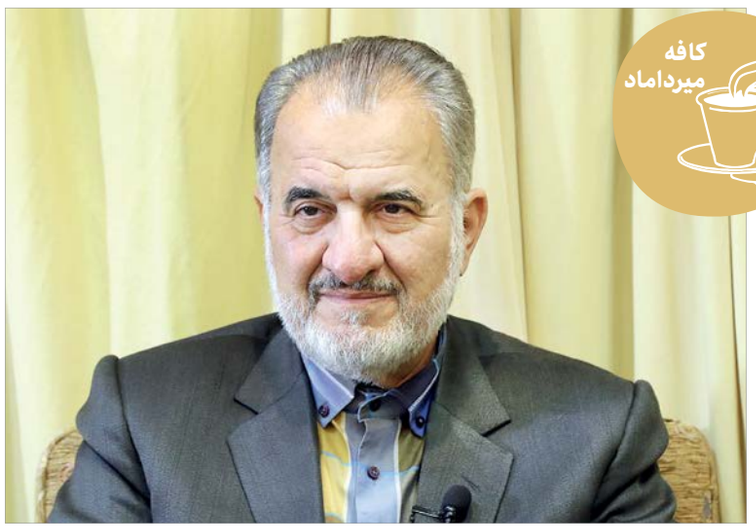

کافه میرداماد

باران باستانی
روزنامه‌نگار

متروی خط یک به سمت جنوب را که سوار شوی، چند ایستگاه مانده به آخر خط که پیاده شوی بعد از ۲۰ دقیقه پیاده‌روی می‌رسی به حرم عبدالعظیم حسنی که بین مردم به شاه‌عبدالعظیم معروف است. سال‌های زیادی است این حرم پناهگاه مردم تهران و ری است. آنطور که مورخان نوشته‌اند شاهزاده عبدالعظیم از نوادگان امام دوم شیعیان؛ امام حسن مجتبی(ع) است و مانند جدش بزرگوار و کریم. درهای حرم ایشان همه روزها و شب‌ها به روی زائران و علاقمندان ایشان باز است اما به گفته حاج عباس سلیمی، معاون فرهنگی و زائران درهای حرم در ماه رمضان بی‌وقفه و ۲۴ ساعته به روی مردم باز است و اگر در بقیه روزها، چندساعتی برای نظافت درهای حرم بسته می‌شود در ماه رمضان این وقفه هم وجود ندارد. معاونت فرهنگی حرم مثل سال‌های قبل برای ماه رمضان برنامه‌های ویژه‌ای در نظر گرفته که از میان آنها می‌توان به ترتیل خوانی قرآن که از شبکه تهران هم پخش می‌شود، مسابقات فرهنگی قرآنی، ۳۰ کرسی تلاوت قرآن برای بانوان و ۳۰ کرسی برای آقایان، برنامه‌های ویژه شب‌های قدر و... اشاره کرد. سلیمی می‌گوید به همت خیرین و کمک آستان حضرت عبدالعظیم در ماه رمضان هر شب سفره افطار برای روزه‌داران پهن می‌شود و برنامه‌های ویژه‌ای از ۱۲ شب تا اذان صبح نیز برگزار می‌شود که زیبنده و افزاینده معنویت این ماه است. با حاج عباس سلیمی که سال‌هاست اجرای مسابقات بین‌المللی قرآن را نیز به عهده دارد و قاری قرآن نیز هست هم‌صحبت شدیم تا از تاثیر الفت با قرآن برایمان بگوید.

تلاوت قرآن و همراهی با این کتاب آسمانی از کودکی چه تاثیری در رشد شخصی آدم‌ها در بزرگسالی دارد، این سوال را از این جهت می‌پرسم که شما از کودکی قاری قرآن بوده‌اید.

قرآن فطرت انسان است و می‌تواند به عنوان دستورالعمل زندگی شرافتمندانه و سند هویت انسانیت از آن استفاده کرد. به باور من اگر مادران و پدران در زمینه نطفه پاک و لقمه پاک حساس باشند و به خدای پاک توکل کرده و محیط خانه را قرآنی و مذهبی کنند، حتما خانواده و بچه‌های صالحی خواهند داشت همچنان‌که پیامبر اسلام(ص) می‌فرمایند که خانه‌های خود را به تلاوت قرآن نورانیت بخشید. از کودکی به‌یاد دارم که ارتزاق پدر مرحومم فقط از لقمه حلال بود و هرگز اجازه ندادند لقمه حرام یا شبهه‌ناک به خانه ما وارد شود. مادر مکرمه‌ام هر چند در ظاهر بی‌سواد بود اما در باطن بسیار با حکمت و درایت بود و در دامن پاکش ما را تربیت کرد. مادرم در تربیت ما دو نکته را همیشه مد نظر داشت؛ حلال و حرام. پدر و مادرم همیشه به ما گوشزد می‌کردند با کسانی مراوده داشته باشیم که هویت و شخصیت دینی آنها در معرض تزلزل و فروپاشی نباشد. معاشرت با افراد ناباب باعث تباهی زندگی و خشم پروردگار می‌شود. فضای فرهنگی که کودکان در آن قرار می‌گیرند، بسیار اهمیت دارد. من به‌یاد دارم که از همان کودکی والدینم ما را به مساجد و زیارتگاه‌ها و محافل قرائت قرآن می‌بردند. وقتی بچه‌ها به این جور مکان‌ها برده می‌شوند برنامه‌های مذهبی در وجود آنها نهادینه شده و در بزرگسالی نیز همان راه را ادامه می‌دهند و ان‌شاءا... در بزرگسالی به سعادت می‌رسند. هر چند این روش را هم نمی‌توان حجت دانست، چون امکان به بیراهه‌رفتن یا رستگار شدن در همه عمر وجود دارد و فقط باید به خدا پناه برد برای حفظ دین و ماندن در صراط مستقیم.

به لقمه حلال اشاره کردید و دقت در حرام و حلال. شرایط اقتصادی امروز سخت است و بیشتر پدر و مادرها تمایل ندارند به درخواست‌های فرزندان خود جواب منفی بدهند و این سبک رفتاری امکان به خطا رفتن را زیاد می‌کند به نظرتان در چنین شرایطی چگونه می‌توان به لقمه حلال هر چند اندک بسنده کرد؟

والدین باید با خودشان خلوت کنند و در محکمه وجدان از خودشان سوال کرده و به خودشان پاسخ دهند. پاسخ‌هایی که یا می‌تواند آنها را مجاب کند یا نکند.

از خودشان بپرسند من باید بین رضای فرزند و رضای پروردگار کدام را انتخاب کنم؟ هیچ عقل سلیمی رضای فرزند را بر رضای پروردگار که عزت، ذلت، سلامتی، روزی و... دست اوست، مقدم نمی‌داند. اگر کسی تفکر توحیدی داشته باشد و دستورات خداوند برایش مقدم باشد هرگز تسلیم لقمه حرام نمی‌شود. اما متاسفانه مصادیق لقمه‌های حرام در جامعه بیشتر شده است. این قابل قبول نیست و خداوند از ما نخواهد پذیرفت. خداوند در قرآن به صراحت فرموده که در روز قیامت طلب بخشش نکنید که پذیرفته نمی‌شود.

این که فردی برای رفاه بیشتر فرزندان و خانواده‌اش دست‌اندازی به بیت‌المال و حقوق مردم کند، با اختلاس و ارتشاء و رانت‌خواری گلیم خود را از آب بیرون بکشد اما با حیثیت انقلاب و ایدئولوژی بازی کند و باعث تردید مردم نسبت به دین شود، تردید ندارم که خداوند عذر او را نخواهد پذیرفت.

ما اگر الفبای اعتقاد را بیاد داشته باشیم، باور خواهیم کرد که خداوند تامین رزق و روزی تمام موجودات عالم را تضمین کرده و از راه کرم بر خود واجب کرده که روزی همه موجودات را تامین کند. خداوند در سوره هود می‌فرماید: «هیچ جنبده‌ای در روی زمین نیست مگر این که خداوند بر خود واجب نموده که روزی او را تامین کند». اگر باور قرآنی داشته باشیم در برابر مشکلات اقتصادی تسلیم نشده و شرف و قیامت خود را زیر پا نمی‌گذاریم و دست به اموال عمومی و خصوصی دراز نمی‌کنیم خداوند روزی ما را خواهد رساند. به نظرم پدر و مادرها باید عمیق‌تر فکر کنند و اگر به این بیندیشند که بازتاب رفتار و اعمال ما به خودمان برمی‌گردد هرگز به سمت مال حرام نمی‌روند. همانطور که در حدیث قدسی آمده است که یک لقمه حلال اندک به انبوه حرام ترجیح داده می‌شود.

حضور در مکان‌های معنوی مانند امامزاده‌ها و مساجد چه تاثیری در روان ما و داشتن حال خوب دارد؟

همه زمان‌ها و مکان‌ها با یکدیگر برابر نیستند. می‌گویند یک رکعت نماز در چهار مسجد والای جهان؛ مسجد النبی، مسجد الحرام، مسجد الاقصی و مسجد کوفه برابر است با هزار رکعت نمازی که در جاهای دیگر خوانده می‌شود. اگر به ما گفته می‌شود در ماه‌های حرام میزان دیه با دیگر ماه‌ها فرق دارد نشان دهنده این است که مکان‌ها و زمان‌ها از نظر شرافت با هم تفاوت دارند. مساجد بیوت الهی هستند و اماکن متبرکه به عنوان مدفن و مشهد اولیاء خدا فضای متفاوت و متبرکی دارند و ما به اِذن خداوند وارد این مکان‌ها می‌شویم. جایی مانند حرم حضرت عبدالعظیم (ع) به بیان حضرت هادی (ع) تشبیه به کربلا شده و ایشان به یکی از یارانش گفته اگر حضرت عبدالعظیم را در ری زیارت کنی انگار امام حسین (ع) را در کربلا زیارت کرده‌ای. ماه رمضان ماه ویژه الهی است و برای بهره بردن بیشتر از این ماه بهتر است اوقات خود را در مساجد و اماکن متبرکه سپری کنیم.

تولید فرچه با شکل ترامپ

شرکتی چینی در واکنش به اقدامات رئیس جمهور آمریکا علیه پکن، فرچه نظافت سرویس بهداشتی با چهره ترامپ تولید کرده است. به گزارش فرارو، یك شرکت چینی در واکنش به اقدامات تجاری دونالد ترامپ، رئیس جمهور آمریکا علیه چین یك فرچه نظافت سرویس بهداشتی تولید کرده است که بدنه آن شبیه ترامپ و موهای آن به رنگ موهای ترامپ است. ابتکار این شرکت چینی با استقبال زیادی مواجه شده است. هزینه این فرچه‌ها ۲۰ یوان است.

سبزترین سحر

علی رئوف

گفته‌اند زمان "سحر" وقتی است که دو نفر زیر تاریکی آسمان بتوانند همدیگر را ببینند و تشخیص بدهند. الان که چراغ‌ها شب و روزمان را یکی کرده‌اند با این قیاس‌ها نمی‌شود فهمید. باید خدا نشانه‌ای بفرستد که سحر را لمس کنی. آن شب آنها نشانه بودند. صدای مناجات سحر از رادیوشان فضای کنار خیابان را سبز کرده بود. نور سبز دم صبح یا مهتابی کله‌پزی است یا مهتابی مسجد. اما کنار خیابان شبیه مهتابی مسجد سبز شده بود. دورفتگر بساط ساده سحری را علم کرده بودند که روز بتوانند دهان‌شان را ببندند و دنبال روزی حلال بروند. در فکر این هستم چقدر فرق است بین صبحانه کاری و سحری کاری!

عکس: زهرا افسر

تصویربرداری ۳ بعدی از مغز جنین

محققان فرانسوی با تصویربرداری سه‌بعدی از مغز جنین انسان برای اولین بار موفق شدند از تغییرات مغز نوزادان تا زمان تولد با دقت و جزئیاتی بی‌سابقه مطلع شوند.

به گزارش فارس، پزشکان به خوبی می‌دانند مغز جنین از انعطاف پذیری خاصی برخوردار است که تولد و خروج آن از رحم مادر را بدون وقوع مشکل حادی ممکن می‌کند. اما اطلاع از جزئیات این تغییرات تا امروز ممکن نبوده است.

تصویربرداری سه‌بعدی مغز با دقتی استثنایی کسب اطلاع از این تغییرات جزئی را ممکن کرده است. این تصویربرداری بررسی لحظه به لحظه تغییر شکل جنین در زمان عبور از رحم مادر را ممکن کرده و نشان می‌دهد در هر لحظه از این رویداد مغز جنین چه تحولاتی را پشت سر می‌گذارد.

اسکن یادشده با استفاده از یك دستگاه پیشرفته ام.آر.آی صورت گرفته و بین هفته‌های ۳۶ تا ۳۹ دوره حاملگی رخ داده است. این تصویربرداری سپس در زمان آماده شدن جنین برای خروج از رحم تکرار شده است.

نکته جالب این‌که نتایج این بررسی علمی حتی برای پزشکان آشنا به فرآیند مذکور نیز جالب و شگفت انگیز بوده است. زیرا در تمامی موارد استخوان‌های جمجمه مغز جنین‌ها کاملا فشرده شده بودند که این امر نشان دهنده شدت فشاری است که به سر نوزاد در حین تولد وارد می‌شود. اما این فشار باعث آسیب مغزی به آنها نمی‌شود.

مقطع حساس کنونی

داستان چرچیل و خط ویژه و کدخدا

امید مهدی‌نژاد
طنزنویس

در بحبوحه جنگ جهانی دوم، در روزهایی که انگلستان زیر بمباران شدید آلمان‌ها قرار داشت، دولتمردان انگلستان تصمیم گرفتند جلسه‌ای فوق‌العاده مهم برگزار کنند تا پس از بحث و تبادل نظر و همفکری به این نتیجه برسند که در برابر نیروهای متحد چه گِلی به سر خود بگیرند. چرچیل نخست‌وزیر انگلستان که مشغله‌های فراوانی در اداره کشور و جنگ داشت، چند دقیقه مانده به شروع جلسه راننده خود را صدا کرد و به او گفت در سریع‌ترین زمان ممکن او را به محل جلسه برساند. راننده چرچیل، اتومبیل را آتش کرد و گازش را گرفت و راه افتاد. در راه به خیابانی رسیدند که ورود ممنوع بود، اما در آن خط ویژه بی‌آرتی قرار داشت. راننده گفت: اگر از خط ویژه برویم پنج دقیقه دیگر می‌رسیم، اما اگر بیندازیم در خیابان شکسپیر دوتا چراغ داریم که همیشه خدا پشتش ترافیك است و ۱۵ الی ۲۰ دقیقه دیگر می‌رسیم.

چرچیل گفت: همین را برو. راننده اتومبیل را به داخل خط ویژه هدایت کرد و مجدد گازش را گرفت. در میانه مسیر یك افسر راهنمایی و رانندگی که برگ‌های جریمه‌اش را نیز در دست گرفته بود، راه اتومبیل را بست و آن را متوقف کرد. راننده سرش را از شیشه بیرون آورد و گفت: جناب سروان، ایشان نخست‌وزیر انگلستان است و باید فورا به جلسه‌ای مهم و محرمانه با حضور کلیه سران برسد. جناب سروان نگاهی به داخل اتومبیل کرد و به چرچیل ادای احترام نمود و گفت: هم ایشان را می‌شناسم و هم قوانین راهنمایی و رانندگی را و هم وظیفه خودم را. لطفا دور بزنید و مسیری را که آمده‌اید برگردید.

چرچیل به راننده دستور داد دور بزند. سپس سیگار برگش را روشن کرد و گفت: ما در جنگ پیروز می‌شویم. راننده پرسید: چرا جناب چرچیل؟ چرچیل گفت: چون به رغم بمباران سنگین دشمن، در خیابان‌های لندن قانون حاکم است.

به این ترتیب چرچیل به جلسه محرمانه سران نرسید و سران نتوانستند در برابر حملات آلمان‌ها ترتیب خاصی اتخاذ کنند و انگلستان در آستانه انهدام کامل قرار گرفت، تا آن‌که آمریکایی‌ها وارد جنگ شدند و معادله جنگ به سود متفقین تغییر کرد. هم‌اکنون آمریکا به خاطر نقش تاثیرگذارش در به پایان رساندن جنگ جهانی دوم، کدخدای اروپاست و در برخی خیابان‌های انگلستان نیز کماکان قانون حاکم است.

تاثیر قدم زدن سریع بر طول عمر

محققان در مطالعات جدید خود مدعی شدند، افرادی که آهسته قدم می‌زنند نسبت به آنهایی که سریع‌تر راه می‌روند، عمر کوتاه‌تری دارند.

به گزارش فارس، یافته‌ها نشان می‌دهند که آمادگی جسمانی بهترین شاخص امید به زندگی نسبت به شاخص توده بدنی است و جامعه را به سریع قدم زدن تشویق می‌کند تا افراد سال‌های طولانی را به عمر خود اضافه کنند.

سرعت تند به معنای پیاده‌روی با سرعت پنج تا هفت کیلومتر در ساعت است که با عرق کردن و نفس نفس زدن همراه باشد؛ البته این میزان به آمادگی جسمانی هر فرد بستگی دارد.